

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

29. 06.2017 № 07010-04-2/17190
На № _____ від _____

Верховна Рада України
Комітет з питань науки і освіти
Комітет з питань бюджету
Кабінет Міністрів України
Міністерство освіти і науки
України

Щодо проекту Закону України «Про освіту»

Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти за участю Міністра освіти і науки України 21.06.2017 прийнято поправки до проекту нового закону «Про освіту» (реєстр. № 3491-д від 04.04.2016) та рекомендовано його до прийняття в цілому парламентом.

Слід зазначити, що підготовлений до прийняття проект Закону фінансово не забезпечений і не буде реалізований з наступного року.

Так, проектом Закону передбачено встановлення протягом 2018-2019 років мінімального окладу вчителя на рівні 4-х прожиткових мінімумів (в прогнозних умовах 2018 року – 7048 грн.) та мінімального окладу науково-педагогічного працівника на рівні, який перевищує 25 відсотків найнижчого посадового окладу педагогічного працівника (8810 гривень).

На це необхідно близько 87 млрд. грн. протягом наступних двох років.

Також законопроект передбачає встановлення доплати до посадового окладу вчителям у розмірі 20 відсотків за добровільну сертифікацію. Якщо взяти третину працівників, то це додатково близько 5 млрд. гривень.

Також фінансово не забезпечено створення Національного агентства кваліфікацій, центрів сертифікації вчителів, збільшення термінів навчання молодших бакалаврів, підвищення доплат за науковий ступінь, фіксоване встановлення обсягів видатків на підвищення кваліфікації вчителів і багато іншого. На все це необхідно додатково близько 10 млрд. гривень.

Крім того, фіксується норма про забезпечення асигнувань на освіту в розмірі не меншому 7 відсотків валового внутрішнього продукту.

Реалізація такої норми потребуватиме не менше 40 млрд. грн. додаткових бюджетних коштів.

Вказане не відповідає статті 95 Конституції України, якою встановлено, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове їх спрямування.

Законопроект передбачає створення нового центрального органу виконавчої влади - Державної служби якості освіти та її територіальних органів, що потребуватиме додаткових асигнувань.

Це прямо суперечить Законам України «Про Кабінет Міністрів України» та «Про центральні органи виконавчої влади», якими визначено, що це функція Кабінету Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України.

Проект Закону України також не відповідає статті 27 Бюджетного кодексу України, якою передбачено, що до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають збільшення витрат бюджету, то до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім того, цією статтею визначено, що Закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду.

Відповідні ресурси на реалізацію законопроекту не закладені і в стелях видатків, які визначені в Основних напрямках бюджетної політики на 2018-2020 роки, що схвалені Кабінетом Міністрів України.

Також окремі норми законопроекту потребують узгодження з положеннями статей 13, 27, 87, 89-90 Бюджетного кодексу України, зокрема в частині джерел фінансування дошкільної освіти, профільної загальної середньої освіти, державних вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації, визначення критеріїв розподілу освітньої субвенції, розміщення закладами освіти власних надходжень на поточних та депозитних рахунках банків тощо.

Вважаємо, що прийняття законопроекту в такому вигляді буде черговим популістським кроком. Не можливо спожити те, чого немає. Лише зростаюча економіка забезпечує краще життя.

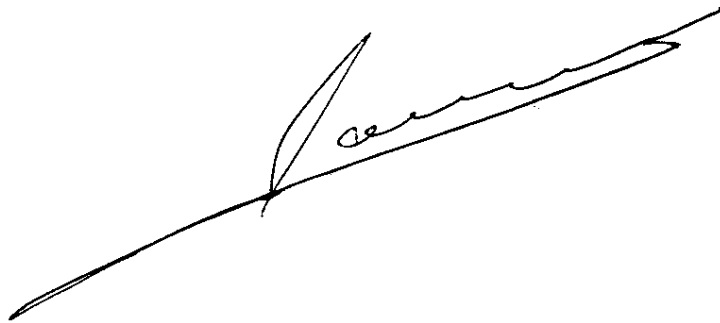
Норми про встановлення конкретних розмірів заробітної плати повинні бути вилучені з проекту Закону України і встановлено, що лише Уряд має визначати конкретні розміри заробітної плати працівникам закладів освіти та терміни їх впровадження.

Крім того, інші норми, які потребують суттєвих додаткових бюджетних коштів, необхідно запроваджувати поступово протягом наступних років, а не з моменту прийняття.

У разі прийняття законопроекту у запропонованій редакції його реалізацію можливо забезпечити лише шляхом скорочення більше половини педагогічних і науково-педагогічних працівників, скорочення витрат на проведення антитерористичної операції та забезпечення заходів по обороноздатності країни або суттєвим збільшенням дефіциту державного бюджету, що суперечить домовленостям з МВФ в рамках програми розширеного фінансування (EFF). Крім цього необхідно зазначити, що за відсутності неборгових джерел фінансування дефіциту державного бюджету його збільшення призведе до зростання державного боргу, який і так на даний час є критично високим (відношення державного та гарантованого державою боргу до ВВП склало близько 80% при гранично допустимому відповідно до Бюджетного кодексу України відношенні у 60%).

Ураховуючи вищенаведене, проект Закону України «Про освіту», підготовлений Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти до другого читання, не може бути підтриманий Міністерством фінансів України як такий, що фінансово не забезпечений, та не відповідає вимогам Конституції України, Бюджетному кодексу України та Основним напрямам бюджетної політики на 2018-2020 роки, схваленим Кабінетом Міністрів України.

Міністр

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke, positioned over a thin horizontal line.

О. ДАНИЛЮК